

ARBEJDS DAG OM IMPLEMENTERING AF TVÆRGÅENDE SUNDHEDSPOLITIK

10. og 16. november, Lisbeth Holm Olsen og Karen Eriksen

Formål

Formålet med dagen er at give inspiration og dele viden og erfaringer om implementering af sundhedspolitikken.

Hvornår lykkes I, hvor er det svært og hvad er den gode vej videre i egen kommune?

KORT PRÆSENTATION

❖ **NAVN, FUNKTION**

❖ **KOMMUNE**

Hvor er din kommune i processen?

Udvikling

Hvad vil du gerne have ud af dagen?

Evaluering

Implementering

SAMMEN
LØS OVRIGE KOPPARS SUNDHEDSPROBLEM
OM SUNDHED

Program for arbejdsdag om implementering af sundhedspolitikker

Dagen holdes to gange den 10/11 i Vejle Sundhedscenter og den 16/11 i KL-Huset, København

10.00	Velkomst, præsentation og introduktion til dagens program
	Læring fra egen kommunes nuværende politik – hvad er erfaringerne med implementering af sundhedspolitikker? Hvad er vi lykkedes med, og hvor har det været svært? Og hvorfor og hvilke metoder har været i spil?
	Forberedelse gennem udvikling af handleplan med indsatser
12.00	Frokost
	Styrket fokus på politikken og implementering gennem kommunikation og fortællinger
	Din rolle som forandringsagent i implementeringsprocessen: Hvad kræver det?
	Evaluering og opfølgning - Og hvordan ved vi om politikken har gjort en forskel for borgernes sundhed og trivsel?
	Vejen videre i egen kommune efter i dag
15.00	Tak for i dag

HVAD ER LÆRINGEN FRA KOMMUNENS NUVÆRENDE SUNDHEDSPOLITIK

Kommuners sundhedspolitikker er meget forskellige

Sundhedspolitik

Køge Kommunes Sundhedspolitik definerer rammerne for

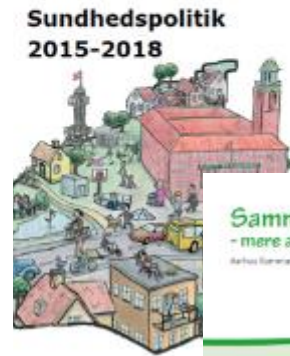
Køge Kommune har siden 2008 arbejdet med sundhedsfremme og for Køge Kommunes Sundhedspolitik. De sundhedspolitiske rammer fastholder kommunens arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme, og for aktiviteter på sundhedsområdet.

Køge Kommunes Sundhedspolitik gælder for perioden 2016-2019. I handleplan 2016-2019, som er politisk godkendt i januar 2016.

Fokusområder

Den Sundhedspolitiske handleplan har fortsat en vision om sundhed arbejdet med ulighed i sundhed. I denne periode rettes der øget interesse og meningsfuldhed hos den enkelte. For at kunne handle aktivt med de nødvendige motiver og ressourcer, er der behov for overordnede sundhedspolitiske rammer, som giver mulighed for

uddannelse og job.

En ny tendens: én politik som hele kommunen styrer efter

SERVICE OG SELVBETJENING

DEMOKRATI OG INDFLYDELSE

OPLEVELSER OG FRITID

OM KOMMUNEN

DA

SØG

Sammenhængsmodellen

I 2018 vedtog byrådet en ny styringsmodel - Sammenhængsmodellen. Modellen erstatter som udgangspunkt de eksisterende politikker og målsætninger som er grundlag for den politiske styring i dag, og der er således tale om en væsentlig forenkling.

Sammenhængsmodellens fem temaer

Med afsæt i, at der skal være "sammenhæng for borgerne", danner de fem temaer og de tilhørende målsætninger grundlag for den retning byrådet vil arbejde mod de kommende år. Der udarbejdes derfor på denne baggrund forslag til handlinger og initiativer, som kan understøtte og være med til at realisere de politiske målsætninger:

De 5 temaer:

- Læring og uddannelse
- Oplevelser og fællesskaber
- Bæredygtighed
- Vækst og socialt ansvar
- Sundhed

Hvordan og hvor ofte følges op ?

Hvilke aktiviteter skal der arbejdes med, hvornår og hvordan ?

Opfølgning på politik

Visioner og målsætninger

Hvad er kommunens ønsker for borgerens sundhed i fremtiden?

Fokusområder og mål

Hvilke områder prioriteres de kommende år og hvilke mål sættes?

Plan for aktiviteter

Indsatser

Hvilke indsatser skal iværksættes for at nå de opstillede mål?

Visioner, principper og værdier

› Visioner

- › Borgerne skal være sundere
- › Men også andet. Fx velvære, livskvalitet, lighed, gode leveår, et aktivt og meningsfuldt liv

› Principper og værdier

- › Skabe sunde ramme for alle borgere og have særlige indsatser til specifikke målgrupper
- › Men også ofte andet. Fx mestring af eget liv, det positive sundhedsbegreb, aktive fællesskaber, helhedsorienteret og sammenhængende indsats i kommunen, samarbejde med region, foreninger mv., og systematik og vidensbaserede indsatser

Understøttelse af:
Sundhedsaftaler
Sundhedsprofiler
Forebyggelsespakkerne
Andre kommunale politikker
KL udspil
Nationale udspil
KKR

KL'S FOREBYGGELSESDSPIL

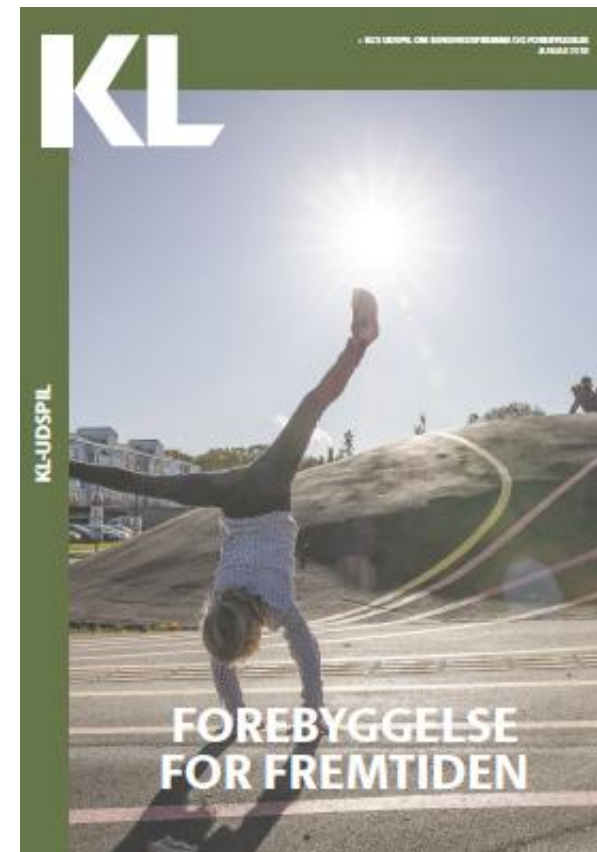
- › KL ønsker med udspillet at sætte en fælles retning for kommunernes fortsatte arbejde med at styrke forebyggelsen
- › Udspillet indbyder til en politisk drøftelse i kommunalbestyrelserne om, hvordan den enkelte kommune fremadrettet kan skabe endnu bedre systematik og kvalitet i forebyggelsesindsatsen på tværs af fagområder
- › 6 pejlemærker sætter fokus på, hvor kommunerne kan gøre en : mærkbar forskel for borgernes sundhed

Hvor mange af jer kender til udspillet?

Hvad handler de 6 pejlemærker om?

Center for
Forebyggelse i praksis

6 PEJLEMÆRKER

DER KAN GØRE EN FORSKEL FOR BORGERNES SUNDHED

1. Alle skal have mulighed for et sundt liv – fælles ansvar og kvalitet i indsatsen
2. Alle børn skal have en sund start på livet, der fremmer deres trivsel, udvikling og læring
3. Alle unge skal have plads i fællesskabet og komme godt på vej i uddannelse og job
4. Flere skal vælge et røgfrit liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge
5. Flere skal drikke mindre, og ingen børn og unges liv må skades af alkohol
6. Flere skal leve et liv med bedre mental sundhed og trivsel

Hvilke mål er der i din kommunes politik?

Drøftelse to og to:

Hvad synes du, der er lykkedes godt med den nuværende politik?

Hvad synes du har været svært?

PAUSE

KL

Center for
Forebyggelse i praksis

FORBEREDELSE -FRA POLITIK TIL HANDLING

Center for
Forebyggelse i praksis

Hvordan og hvor ofte følges op ?

Hvilke aktiviteter skal der arbejdes med, hvornår og hvordan ?

Opfølgning på politik

Visioner og målsætninger

Hvad er kommunens ønsker for borgerens sundhed i fremtiden?

Fokusområder og mål

Hvilke områder prioriteres de kommende år og hvilke mål sættes?

Plan for aktiviteter

Indsatser

Hvilke indsatser skal iværksættes for at nå de opstillede mål?

Eksempel på en strategi – Lyngby Tårnbæk Kommune

ALKOHOL

I Lyngby-Taarbæk Kommune er forbruget af alkohol højt i sammenligning med andre kommuner i regionen. Bl.a. drikker en del ældre for meget, og jo ældre man er, jo dårligere tåler man alkohol. Allerede som 60-årig får man en 20 % højere promille end en 20-årig ved samme indtag af alkohol⁵. Et højt forbrug kan være skadeligt fysisk og udvikle sig til afhængighed.

Alkohol er årsag til mange sygdomme og for tidlig død. Der er også betydelige sociale konsekvenser forbundet med at drikke for meget alkohol – fx i forhold til familie og børn. Lyngby-Taarbæk Kommune vil derfor arbejde for at nedbringe alkoholforbruget.

Mål

- Alkoholdebutalderen skal hæves, og færre unge skal være storforbrugere af alkohol
- Andelen af voksne med risikabel alkoholadfærd i hjem med børn skal nedbringes til minimum regionsgennemsnittet på 12 %
- Andelen af voksne og ældre med storforbrug skal nedbringes til minimum regionsgennemsnittet

Nuværende indsatser, som fortsætter

- Sikre skoleelever systematisk undervisning om alkohol i 6. og 7. klasse i folkeskolen samt inddragelse af forældre i forhold til forældre-aftaler om alkoholdebut og fester

Indsatser, som vil blive iværksat

- En systematisk indsats rettet mod elever i 5. klasse og deres forældre for at fjerne misforståelser om omfanget af unges brug af alkohol og derigennem udskyde alkoholdebut
- En fælles alkoholpolitik for elever på ungdomsuddannelser i kommunen i samarbejde med uddannelsesstederne
- Tilbud om en kort, rådgivende samtale til borgere med storforbrug af alkohol samt til pårørende/børn
- Udarbejde en alkoholpolitik målrettet brugerne af kommunens institutioner, fx bosteder og plejecentre, med fokus på at reducere alkoholindtag i hverdagen

FAKTA

17 % af de unge 16-24 årige er storforbrugere af alkohol⁶. Andelen er faldet i de øvrige kommuner i Region Hovedstaden fra 2010, men er uændret i Lyngby-Taarbæk Kommune⁷.

Andelen af voksne med risikabel alkoholadfærd⁸ i hjem med børn er 15 % mod gennemsnittet på 12 % i Region Hovedstaden.

15 % af de 55-64-årige er storforbrugere af alkohol mod 14 % i Region Hovedstaden.

Andelen af borgere mellem 65 og 79 år, der har storforbrug af alkohol er på 16 % mod 13 % i Region Hovedstaden.

Eksempel på en handleplan (oversigt) – Køge Kommune

Vi skaber sammenhæng mellem sundhed, uddannelse og job

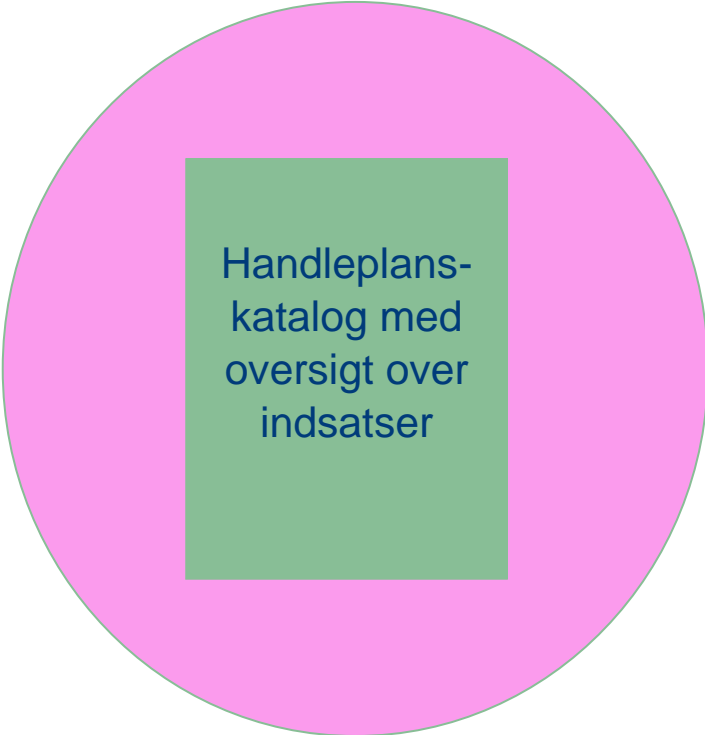
Sundheds- og arbejdsmarkedsindsatsen har de senere år været tættere knyttet sammen gennem arbejdsmarkedsreformer, men også ved Køge Kommunes udvikling af egne tilbud og sammenhæng på tværs af afdelinger.

Visionen er et endnu tættere samarbejde mellem fagområderne og mellem sektorerne, så borgerne får en sammenhængende støtte på tværs af sektorer, forvaltninger og afdelinger.

For at skabe sammenhæng mellem sundhed, uddannelse og job vil vi fokusere på *den tidlige indsats* for unge med begyndende misbrug; vi vil have fokus på tværgående samarbejde, hvor vi har kontakt til samme borger og bruge ressourcerne på en samlet og målrettet rehabilitering; og vi vil udvikle kommunen som *den sunde arbejdsplads*, hvor vi arbejder med at sikre medarbejdere mulighed for at bibeholde et godt helbred og forebygge at kroniske lidelser medvirker til tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Følgende indsatser skal understøtte fokus på tidlig indsats, tilbage på arbejdsmarkedet og den sunde arbejdsplads:

Sammenhæng mellem sundhed, uddannelse og job			
Indsats	Målsætning	Indhold	Aktører
Sundhedsmentorer	Denne mentorindsats skal ses som det grundlæggende arbejde i et evt. ressourceforløb, og kan både indgå inden der skal iværksættes reelle virksomhedsrettede tiltag, såvel som at tænkes ind som et tiltag på arbejdspladsen. Indsatsen skal skabe robusthed hos borger, og give mulighed for at bringe borgers ressourcer i spil på arbejdsmarkedet.	Den nuværende Mentorordning skal tilføres nye kompetencer, der gør det muligt at give borgeren en anderledes start med fokus på mental sundhed og fysisk sundhed. Opgaven skal løses i samarbejde med kommunens træningsafsnit. Det kan eksempelvis være en ergoterapeut i træningsafsnittet, der kan købes til at være mentor i et tidsbegrænset forløb.	Jobcenteret Social- & Sundhedsafdelingen Træningen

Handleplans-
katalog med
oversigt over
indsatser

Tids- og involveringsaspektet

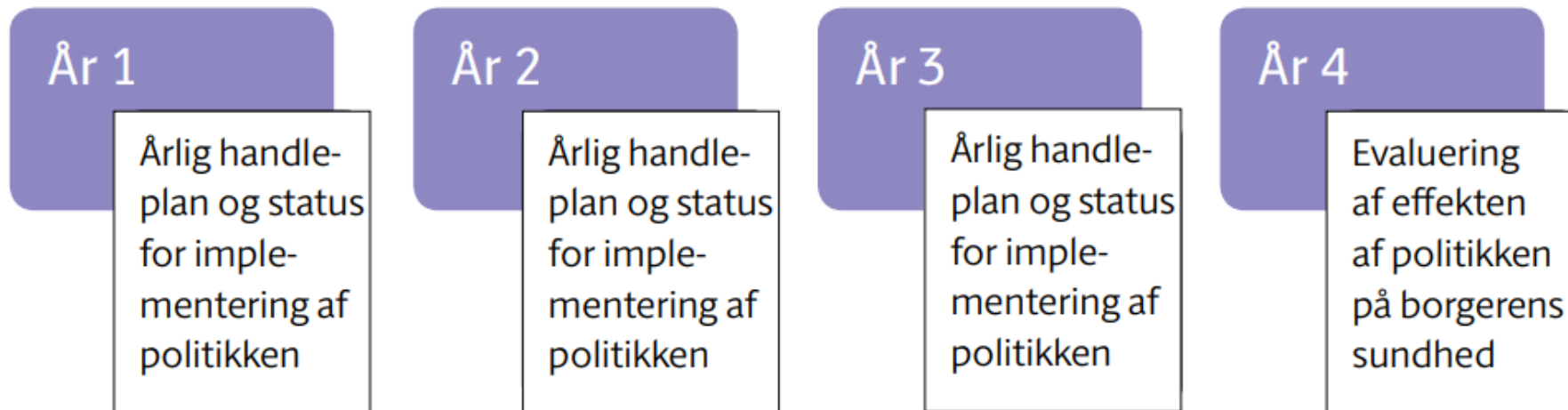
Hvorfor vil vi inddrage?

- Kortlægge udfordringer
- Konkretisere og kvalificere et forslag
- Trække på medarbejdere og borgeres idéer/visioner
- Udvikle nye samarbejdsrelationer
- Opnå ejerskab blandt ledere, medarbejdere, borgere
- Understøtte sundhed på tværs

	okt.	nov.	dec	jan	febr	marts	april	maj	juni
Milepæle									
Projektgruppe									
Styregruppe									
Interviews med politikere									
Interviews med direktører									
Interne forvaltningsseminarer									
Faglige seminarer									
Arbejdsgrupper									
Temadag/høring									
Pr-indsats									
Byråd									

Opfølgning på handleplanen – hvordan

- Implementeringen foregår i hverdagen i alle forvaltninger mellem de årlige handleplaner og statusrapporter
- Forskellige vilkår og betingelser i kommunen har betydning for graden af implementering af politikken

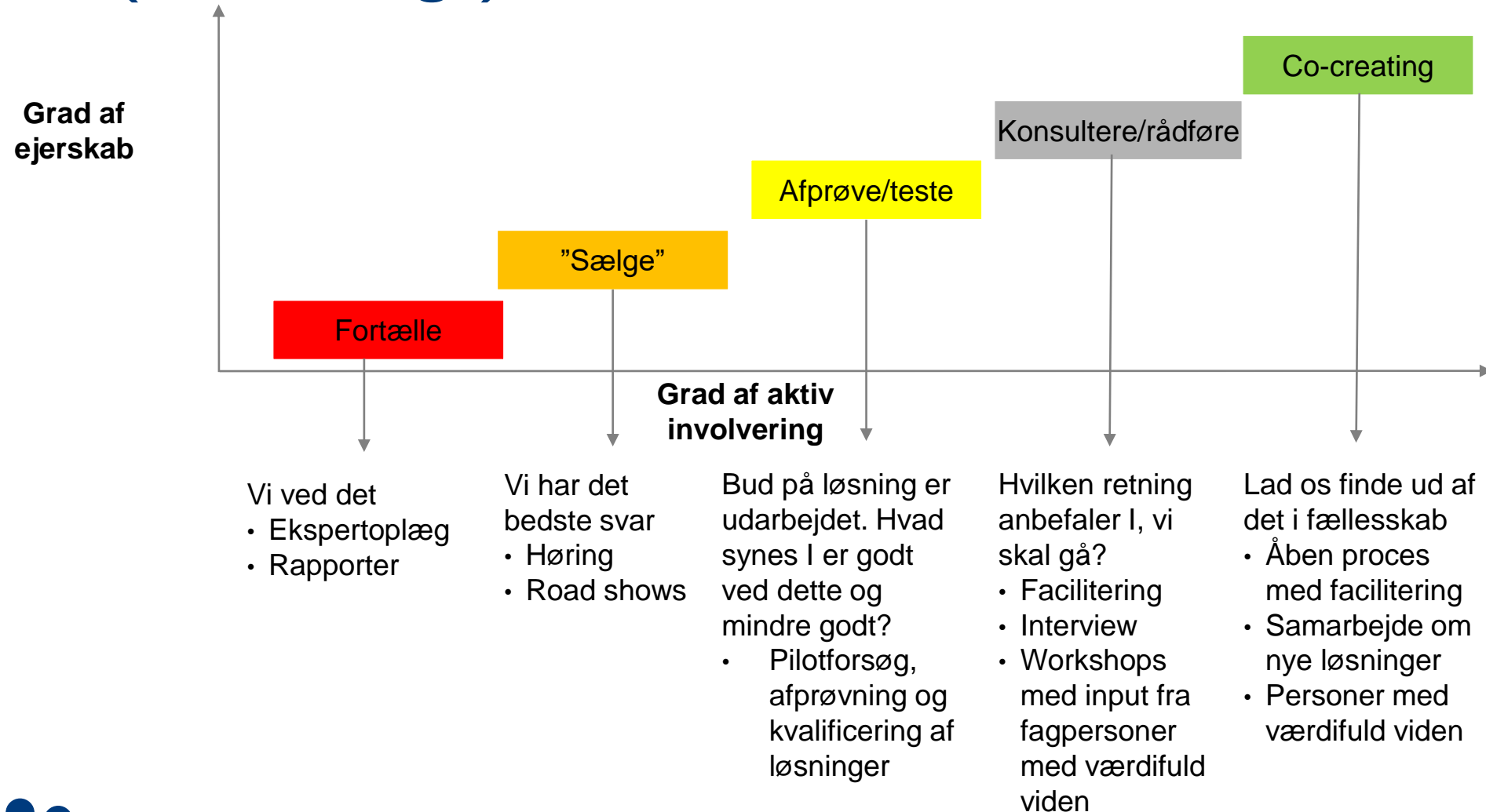
Implementering – flere modeller for organisering

- Erfaringer fra kommuner

1. Der benyttes en allerede **eksisterende tværgående organisering** ofte med tværgående gruppe på chefniveau og med underliggende arbejdsgrupper – og en koordinator.
2. **Organiseringen føres videre** fra udviklingen af politikken, ofte med samme struktur som overfor.
3. Der oprettes **en ny organisering** til at implementere politikken
4. **Ingen formel organisering** – ofte udnævnes koordinatoren til at følge op

Nogle kommuner har gode erfaringer med at anvende redskaber fra porteføljestyring i arbejdet med at implementere politikken

Ejerskab - Forskellige involveringsniveauer (Peter Senge)

Eksempel på involvering af politikere, ledelse og samarbejdspartnere Holstebro Kommune

Deltagere:

Byråd, fagudvalg, Hovedudvalg, uddannelsesinstitutioner, Det Grønne Råd, Ungeforum, Fælleselevråd, Ældrerådet, Handicaprådet, Frivillighedscenter, Integrationsrådet, Det lokale Arbejdsmarkedsråd, lokalråd m.fl.
Desuden forvaltningernes chefniveau 1,2,3

Hjørring Kommunes Politiske Koordinationsudvalg for Sundhed inviterer til
Konference om **Sundhed på Tværs** 1/2

 Fredag den 18. januar 2019

 Vendsyssel Teater
Banegårdspladsen 4
9800 Hjørring

 Kl. 8.00 - 13.00

Den nyeste sundhedsprofil viser, at forebyggelsesindsatsen skal op i et højere niveau i Hjørring Kommune. Vi har fortsat brug for fokus på sundhed i hele kommunen – ikke mindst hos børn og unge, hvor alt for mange ryger, drikker alkohol og har dårlig mental helbred.

På konferencen får vi inspiration til at tænke forebyggelsesindsatser ind i kerneopgaverne og muligheden for at drøfte, hvordan vi i fællesskab løfter sundheden i Hjørring Kommune.

Vi har inviteret en række forskellige repræsentanter: Byrådet, Hovedudvalget, Udvalgte institutioner, Det Grønne Råd, Ungeforum, Fælleselevråd, Ældrerådet, Handicaprådet, Kommunalt Lægelige Udvalg, Frivillighedscenter Hjørring, Integrationsrådet og Det Lokale Arbejdsmarkedsråd.

Opsamling fra konferencen skal bruges i fagudvalgenes arbejde med at udvikle to-årige handlingsplaner for Hjørring Kommunes Sundhedspolitik. Målet med dagen er derfor at udvælge indsatsområder og skabe samarbejdsrelationer, der kan bidrage til indfrielse af de politiske målsætninger i Sundhedspolitikken.

GRUPPE 01

Hvordan sikrer vi trivsel og mental sundhed for ældre?

Vigtigste forslag

- 1
- 2

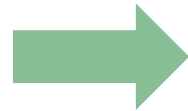

Eksempel på involvering af nøglemedarbejdere via arbejdsgruppe

Arbejdsgruppen skal fremlægge 3-5 forslag til, hvorledes kommunens indsats på fokusområdet kan styrkes frem til 20XX

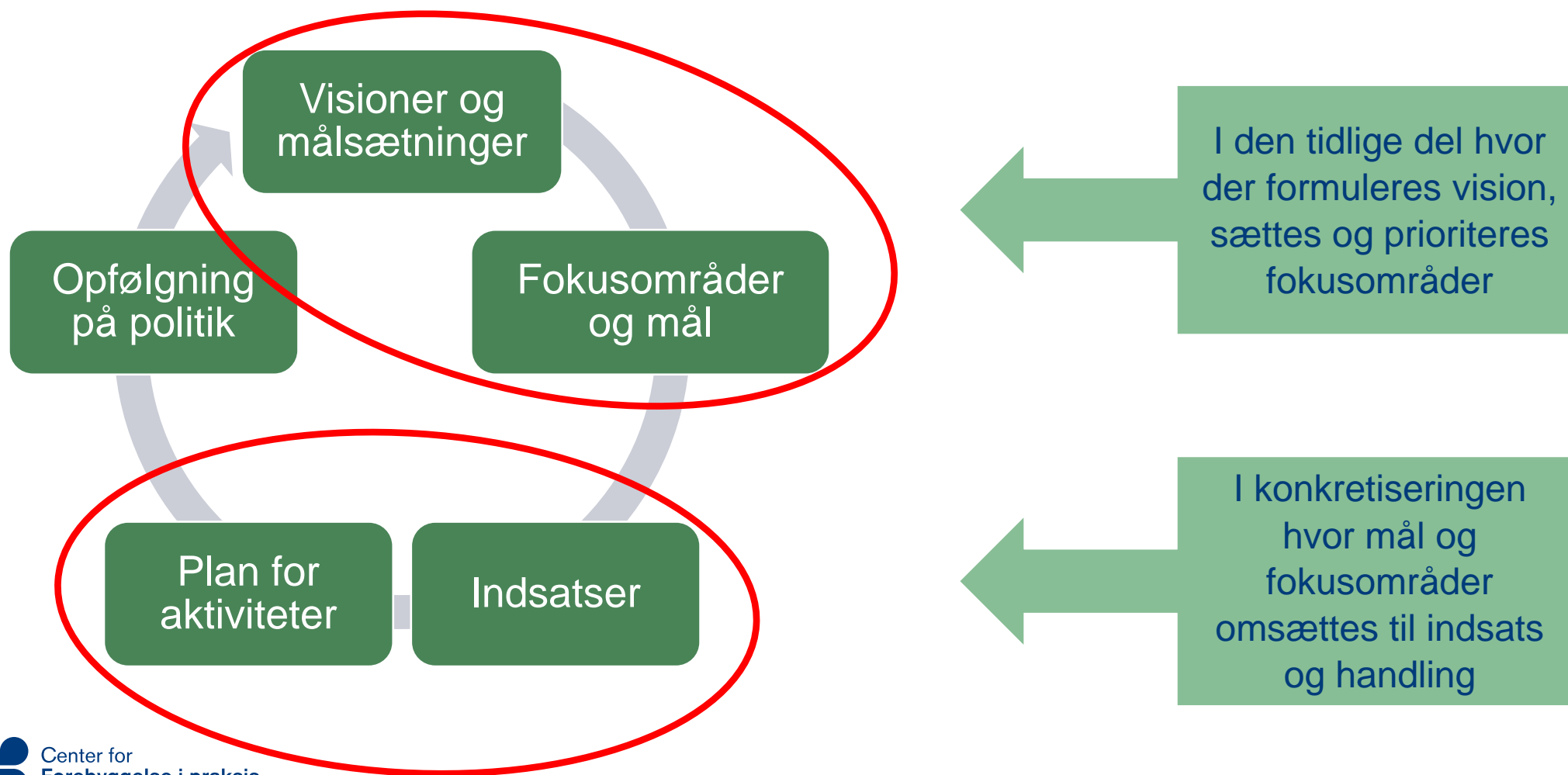
Dagsorden for det første møde vil være:

1. Præsentation og introduktion
2. Drøftelse af forslag til indsatser med udgangspunkt i
  - Lovgrundlag, kommunens B & U politik, læreplaner m.v.
  - Sundhedsstyrelsens anbefalinger
  - Vidensrådets rapport om fysisk aktivitet
3. Plan for arbejdsgruppens videre arbejde
4. Drøftelse af hvad der skal foreligge til næste møde

Forvaltningen udpeger relevante nøglepersoner til arbejdsgruppen
Der afholdes fx 3 arbejdsgruppemøder á 2,5 times varighed eller én arbejdsdag

Borgerinvolvering i sundhedspolitikken?

Borgerens rolle ved inddragelse

- At medvirke til at udvikle og kvalificere indsatser
- At gøre borgerens viden og ressourcer til en aktiv del af politikudviklingen
- At kvalificere problemforståelse af det/de problem/er, der skal løses
- At identificere mulige løsninger
- At bidrage til demokratisk legitimitet

Hvem skal involveres i konkretisering, hvor fokusområder omsættes til indsatser?

Drøft to og to:

Hvem vil I involvere? Hvem er relevante og berørte?

Fx via:

- Forvaltningsseminar, konferencer
- Arbejdsgrupper
- Arbejdsdag for nøglepersoner
- Dialog med medarbejdere eller borgere
- Andet?

Hvad er formålet?
Hvad er mit mandat?
Hvad skal vi have input til?
Hvad giver vi indflydelse på?
Hvornår og hvem skal inddrages?

FÆLLES OPSAMLING

Center for
Forebyggelse i praksis

Ejerskab og forankring? År 1, 2, 3, 4...

Fælles i plenum:

Hvordan lykkes I med at opnå ejerskab og forankre indsatsen hos respektive forvaltningsledelser?

Fx:

- Styregruppe
- Chefgrupper
- Tværgående ledelsesforum
- Andet?

- Husk koblingen til de politiske beslutningstagere!

For at komme fra vision til handling skal der udvælges og prioriteres i indsatser, placeres ansvar og aftales finansiering, opstart og opfølgning

REFLEKSION I FROKOSTPAUSEN:

HVORDAN BLIVER JERES FORBEREDELSE

+ 1

Politisk og ledelsesmæssigt mandat
Involvering i handleplansproces

Prioritering af handleplansforslag og ansvar
Opfølgning på handleplan

FROKOST

Center for
Forebyggelse i praksis

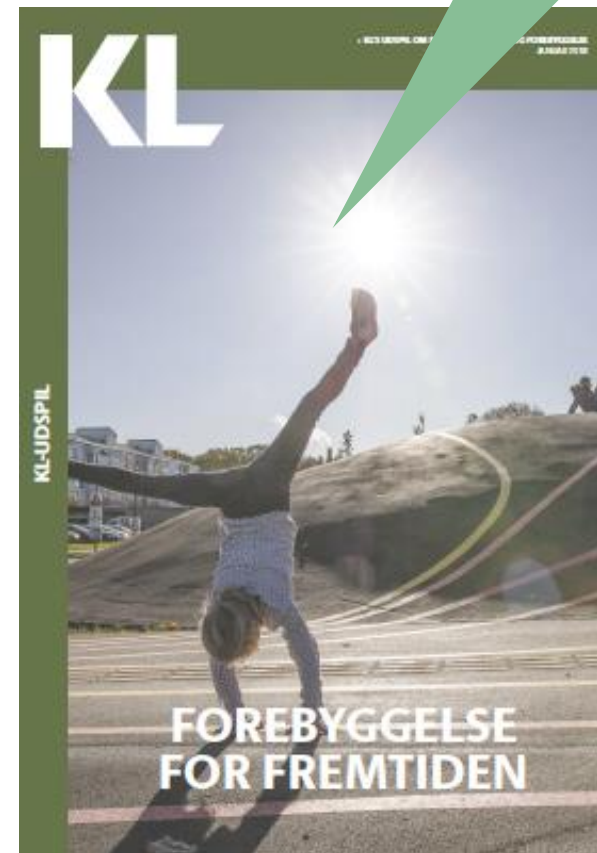

STYRKET FOKUS PÅ POLITIKKEN OG IMPLEMENTERING

- GENNEM KOMMUNIKATION OG
FORTÆLLINGER

KL's forebyggelsesudspil fortalt på 5 minutter

Men historien kan også fortæles på under 30 sekunder

Kobling til andre store dagsordener

Virkemidler og anledninger til at sætte politikken i spil

- Sagsfremstillinger
- På møder
- Gør den visuel i hverdagen
- Pressehistorier
- Nye data
- Besøg ud i kommunen
- ...andet

OBS, kommuniker om politikken igen og igen og igen.... Ellers bliver den glemt i presset fra alle de andre dagsorden i kommunen

“I vores klasse er der tit mange, der er meget urolige, så bliver der larm og støj, og folk begynder at rejse sig op, fordi de er meget ukoncentre-rede. Men når man så har bevæget sig, så er der meget mere arbejdsro, og så lærer man mere” - Anthon 9 år

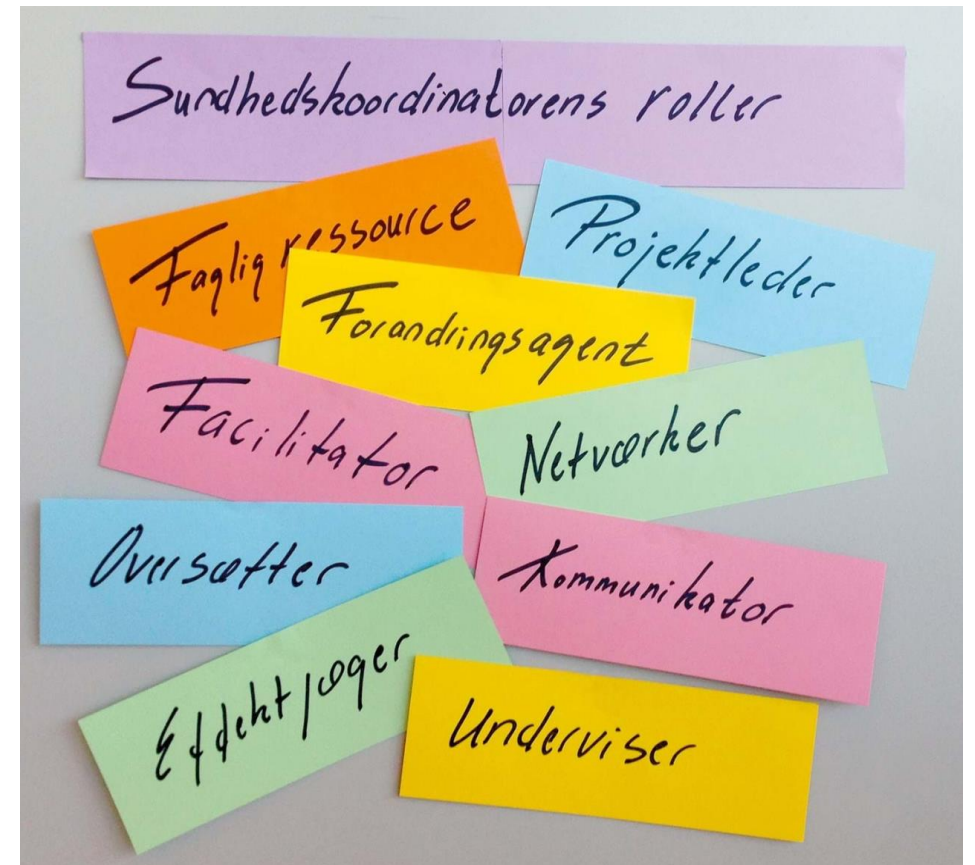
Hvilke anledninger og virkemidler er der til at bringe sundhedspolitikken i spil, igen og igen og igen?

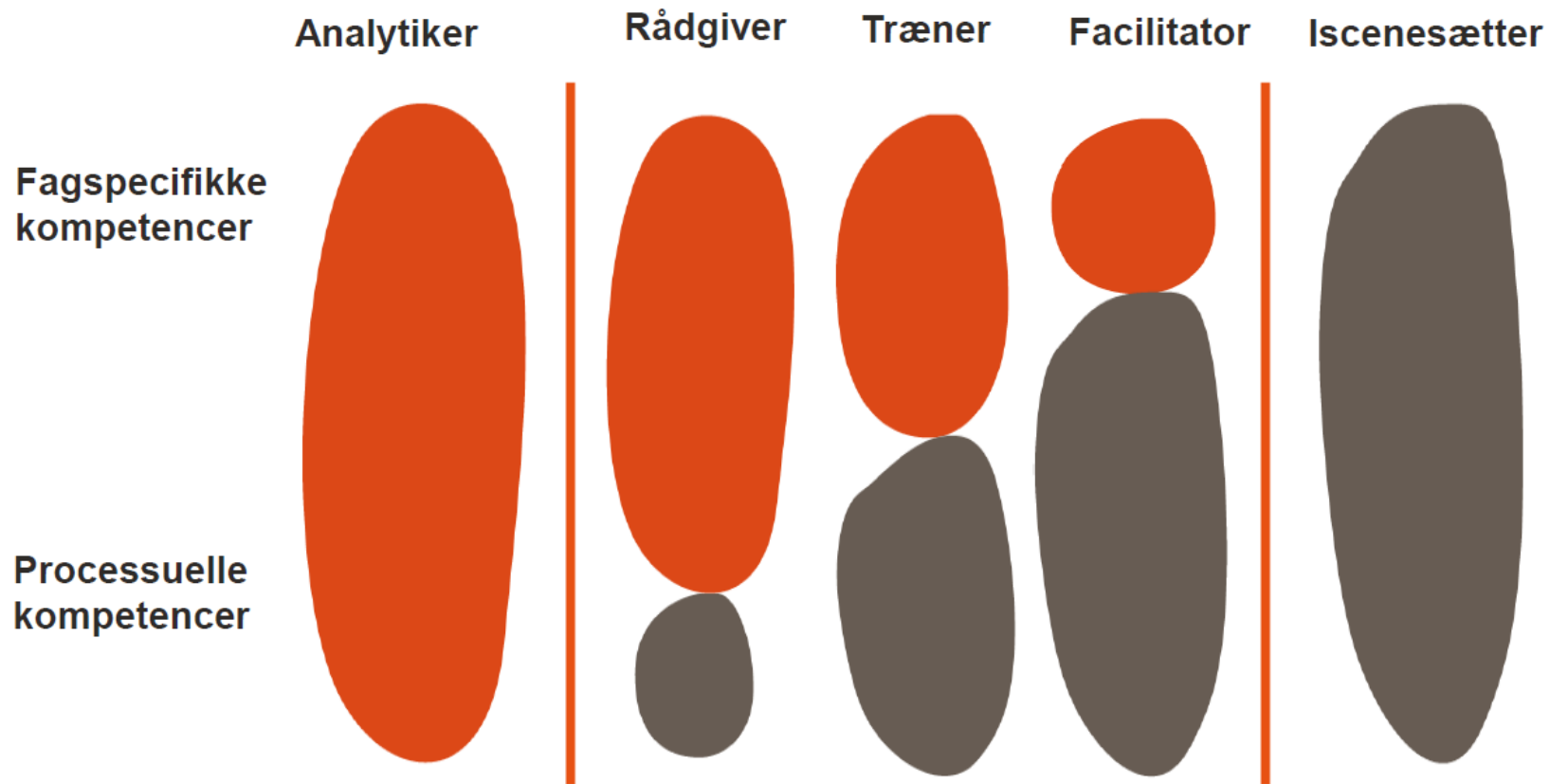
DIN ROLLE SOM FORANDRINGSAGENT I IMPLEMENTERINGSPROCES- SEN: HVAD KRÆVER DET?

Din rolle?
Hvad kræver det af
jer som
forandringsagenter?

Implementerings-
processen

Vi befinder os i forskellige roller i de opgaver, vi løser

Hvad kræver det af jer?

Tre opgaver

- Afklare rammer og forventninger: Hvad er mandatet?
- Designe den rette proces: Hvem? Hvordan?
- Oversætte og koble

Porteføljeansvar?
Koordinationsgruppe på tværs?
Implementeringsgrupper?
Dialog og relationer?

Mandatet: Klare roller og ansvar

Stik en finger i jorden:

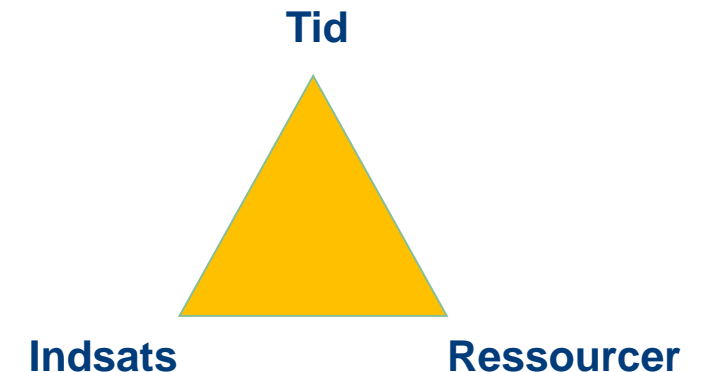
- Forhistorien
- Sammenhæng med andre dagsordener og initiativer?
- De forskellige aktørers dagsorden og interesser
- Grad af engagement

Hvem er deltagerne?

Systemet:

- Beslutningstagere
- Ressourcepersoner
- Faglig ekspertise
- Berørte/interesserede

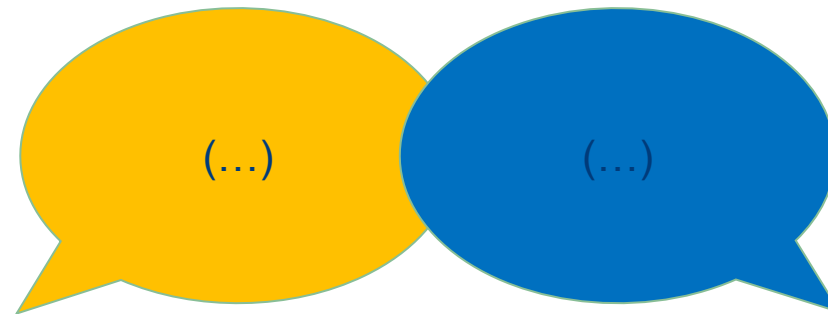
Brug energi på at forhandle og afklare rammer og roller internt

De rette deltagere

I plenum:

Hvad er jeres erfaringer med at finde og engagere 'de rette' deltagere?

Lede opad

Lede udad

Opgaven

Lede nedad

Lede på tværs

Designe den rette proces

Processen skal passe til formålet:

- Opbygge tillid, relationer og samarbejdsfærdigheder
- Understøtte dialog
- Facilitere samarbejde om løsninger
- Metoder til at håndtere konflikter

Faglig viden +
Portefølje-/
projektstyring og
-ledelse

Indsatsens nødvendighed

Den lille prins

”Når du vil have bygget et skib skal du ikke kalde folk sammen for at samle tømmer.

Du skal ikke uddele opgaver eller delegere arbejdet.

Du skal vække deres længsel efter det store åbne hav”

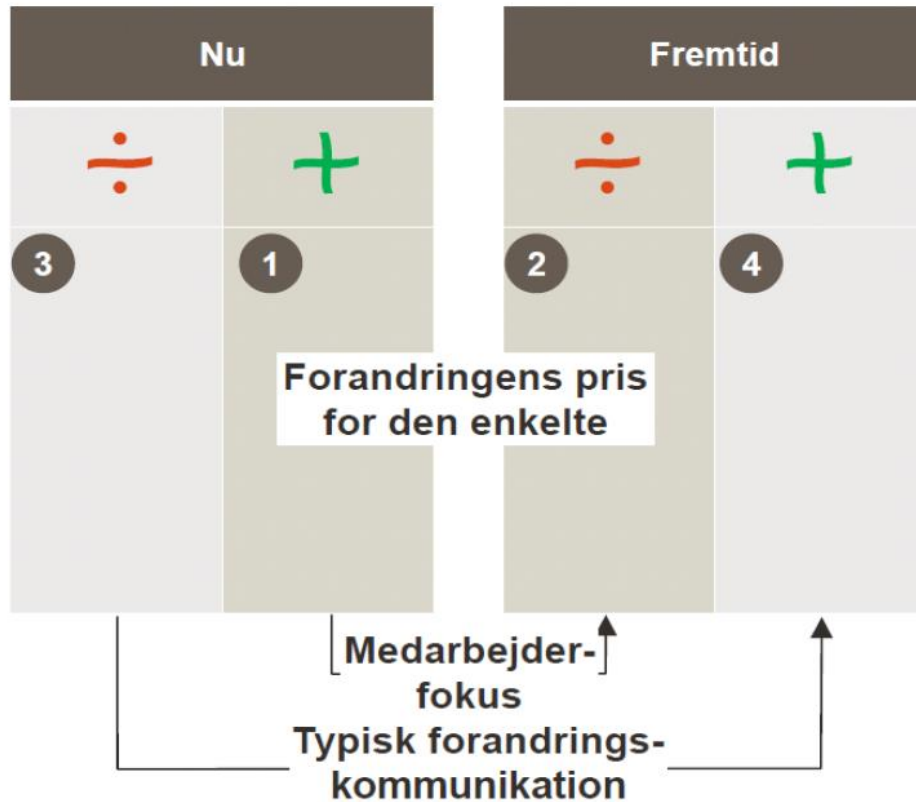
Antoine de Saint-Exupery

Den attraktive fremtid

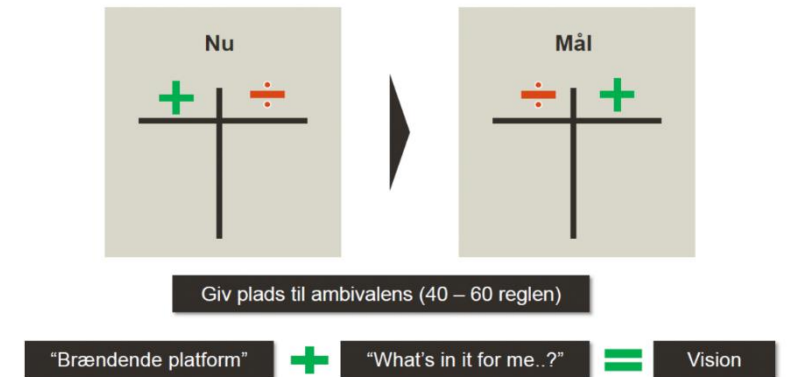
At håndtere modstand

Det dobbelte bogholderi

Hvad er jeres erfaring med at håndtere modstand – hvad er svært?

Beslutningsbalancen – afklaring af ambivalens ved forandringen

Kilde: Implement Consulting Group

Læs mere: Hvad sigter du efter når du vil fremme motivation af Pernille Koch Erichsen, IMPLEMENT Consulting Group

Oversætte og koble

Oversættelseskompetencer

- **Konkretisering** - bruge aktuel bedste viden og viden om den praksis, der skal oversættes til
- **Inddrag og vær tålmodig** – det kan tage tid
- **Styrke** - evne til at håndtere konflikter og interessemodsætninger

Gode råd

- Tag din inddragelses-faglighed alvorligt – tag lederskab!
- Brug energi på at forhandle og afklare rammer og roller internt
- Tag ansvar for at processen giver værdi for deltagerne
- Vær forberedt på at støde på udfordringer undervejs – og sørg for, at du har nogen at vende dem med

KAFFEPAUSE

Center for
Forebyggelse i praksis

EVALUERING OG OPFØLGNING

Hvordan og hvor ofte følges op ?

Hvilke aktiviteter skal der arbejdes med, hvornår og hvordan ?

Opfølgning på politik

Visioner og målsætninger

Hvad er kommunens ønsker for borgerens sundhed i fremtiden?

Fokusområder og mål

Hvilke områder prioriteres de kommende år og hvilke mål sættes?

Plan for aktiviteter

Indsatser

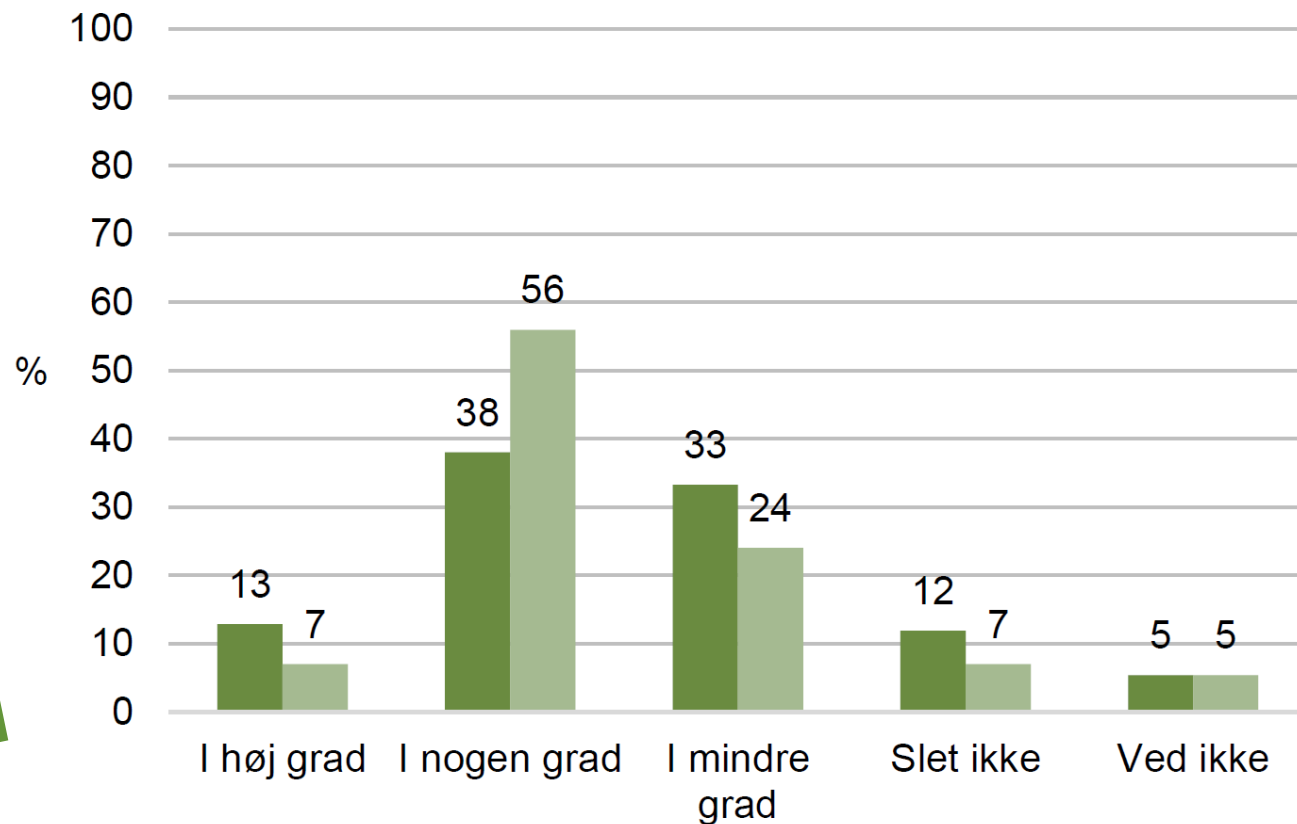
Hvilke indsatser skal iværksættes for at nå de opstillede mål?

Hvordan kan man finde ud af om en politik har nået sine mål?

Figur 2.1. Nye prioriteringer i kommunen på baggrund af KL's udspil 'Forebyggelse for fremtiden'

Andel af kommuner, der vurderer, at KL's udspil om sundhedsfremme og forebyggelse 'Forebyggelse for fremtiden' i høj grad, i nogen grad, i mindre grad eller slet ikke har afstedkommet nye prioriteringer i forhold til politikker og strategier eller forebyggelsesindsatser i kommunen. Procent.

Hvad vil I sige, er dette godt eller dårligt?

- Politikker og strategier i kommunen
- Forebyggelsesindsatser i kommunen

An aerial photograph of a coastal region, likely Ærø in Denmark. The landscape features a mix of green fields, yellowish-brown harvested fields, and dense green forests. A large body of water, possibly a bay or fjord, is visible, with several white sailboats anchored. The sky is clear and blue. A green speech bubble is overlaid on the right side of the image.

Vi kan se at pejlemærkerne bliver brugt i kommunale politikker som her i Ærøs

Flere skal vælge et røgfri liv og ingen børn og unge skal begynde at ryge
Flere skal drikke mindre og alkoholdebuten hos unge skal udskydes
Flere skal bevæge sig i dagligdagen og rammer der motiverer til fysisk aktivitet
Flere skal trives og flere skal indgå i sociale relationer og aktive fællesskaber
Flere skal vælge sunde madvarer og rammer der motiverer til sund valg

Og i KL er udspillet stadig et
nøgledokument der sætter
retningen i vores
interessevaretagelse

Brug af sundhedsprofilen

Sundhedsprofilen giver et enestående øjebliksbillede af danskernes sundhed hvert 4. år – og den viser udviklingen fra de foregående profiler

Sundhedsprofilen er et vigtigt vidensgrundlag til at monitorere danskernes sundhed, til politisk rådgivning og i planlægning af nationale og lokale indsatser

Sundhedsprofilen bør IKKE anvendes til at følge op på effekten af indsatserne fra kommunens egen sundhedspolitik – her bør kommunen i stedet følge op på om indsatserne er implementeret som planlagt

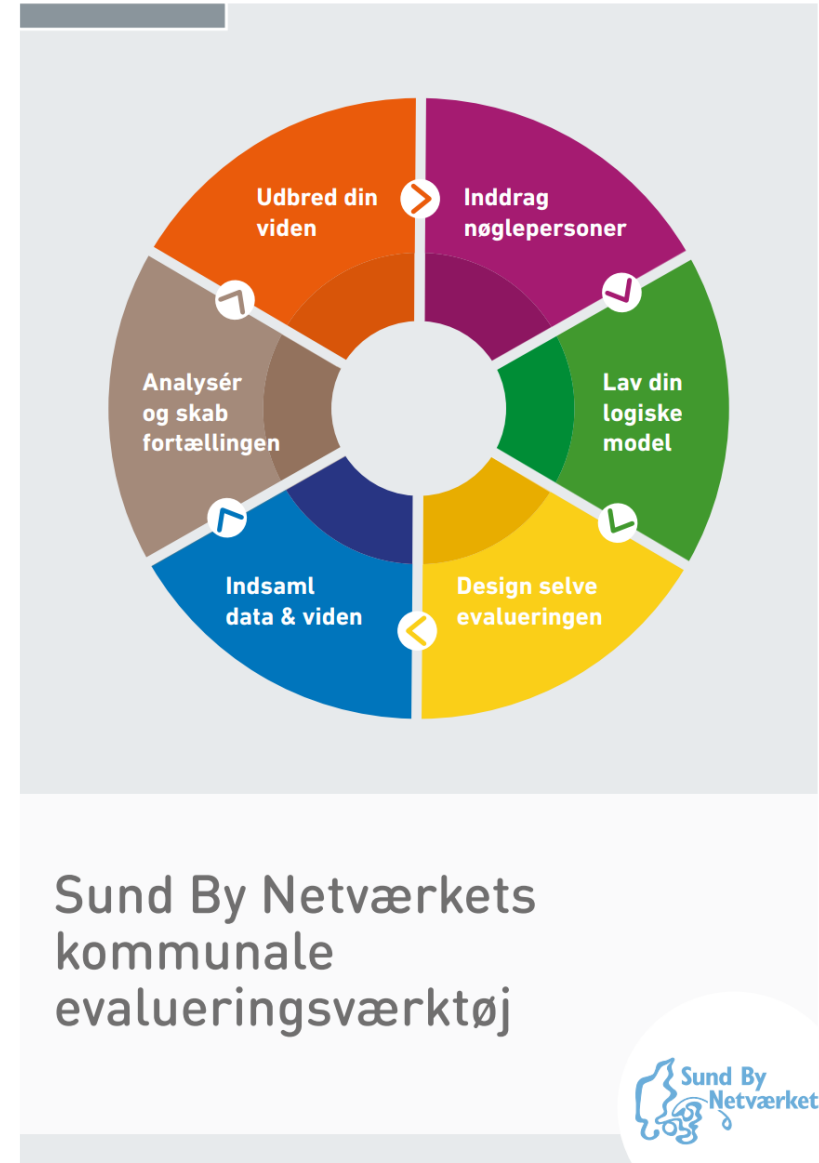
Kommunen bør også fortsat prioritere sundhedsindsatser inden for KRAM selvom kommunens tal ligger lavere end hos nabokommunerne eller er faldet de foregående år

Model til evaluering af sundhedsindsatser

Værktøjet er:

- › En guide til at skabe kvalitet i evalueringsindsatsen
- › Opfordrer til refleksion
- › Praksisnær og anvendelsesorienteret
- › Enkel og intuitiv at arbejde med
- › Værdiskabende, så beslutninger og prioriteringer bliver taget på en kvalificeret baggrund

Hvilke mål er der i jeres sundhedspolitik?

Hvilke muligheder har I for at følge op på hvordan det går ?

DET VIDERE ARBEJDE

KL

Center for
Forebyggelse i praksis

Måske interessant ? – nogen der kender den?

Lokal lobbyisme

Få indflydelse i kommunen

af Marie Scott Poulsen, Maria Steno

Udgave 3, 2022 | ISBN 9788757454352

232 sider | Softcover

„ Omtale [☰ Indholdsfortegnelse](#)

OM BOGEN

Står du med en sag, der kræver opbakning eller en beslutning fra din kommune? Vil du gerne påvirke den lokale udvikling i dit område eller måske komme med helt nye idéer til, hvordan man kunne gøre tingene bedre? Er du optaget af en ganske særlig dagsorden, du gerne vil fremme? Eller er du professionel lobbyist, der søger inspiration og nye idéer?

De lokale beslutningsprocesser er komplekse, og det kan være svært at finde ud af, hvor man skal henvende sig – og hvornår. Grundbogen Lokal Lobbyisme giver konkrete anvisninger til, hvordan lokale lobbyister kan tage aktivt del i det lokale demokrati, påvirke politiske beslutninger og skabe resultater: Fra grundig forberedelse til den værdifulde timing og den vigtige kontakt på det rigtige niveau. Der er også gode eksempler, inspiration og sjove anekdoter at hente i bogen, der er den første af sin slags.

Det videre arbejde – for dig

Udfyld et papkort med én ting, som du er blevet inspireret af på arbejdsdagen, som du skal hjem og arbejde videre med

AFRUNDING

Center for
Forebyggelse i praksis

Hvilken indflydelse har sundhedspolitikken på kommunens velfærdsområder?

